

Bruksela, dnia 3.10.2024 r.
COM(2024) 436 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

Ocena końcowa programu Eurostars-2

{SWD(2024) 470 final}

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

Ocena końcowa programu Eurostars-2

1. WPROWADZENIE

Program Eurostars-2 był partnerstwem publiczno-publicznym finansowanym w ramach programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020” obejmującego lata 2014–2020. Miał na celu wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw („MŚP”) prowadzących działalność w zakresie badań i rozwoju w ramach współpracy międzynarodowej. Była to druga edycja programu, który rozpoczął się w 2008 r.

Uzasadnieniem tego programu jest to, że MŚP potrzebują dostępu do rynku, finansowania, umiejętności i wiedzy, aby rozwijać się i konkutować na rynkach światowych. Często brakuje im wewnętrznych możliwości i zdolności osiągnięcia innowacyjnych przełomów, które są im niezbędne do zwiększenia skali i do integracji z globalnymi łańcuchami wartości. Współpraca między przedsiębiorstwami i z publicznymi organizacjami prowadzącymi badania naukowe ma kluczowe znaczenie dla szybszego rozpowszechniania i wykorzystywania wiedzy. Chociaż istnieje wiele krajowych programów i instrumentów ułatwiających MŚP udział w projektach w zakresie badań naukowych i innowacji, większość z nich nie wspiera ani nie koncentruje się wyraźnie na współpracy międzynarodowej w tym obszarze.

W programie Eurostars-2 wzięły udział 33 państwa uczestniczące, cztery dodatkowe kraje partnerskie spoza UE oraz Unia Europejska, koncentrując się na rozwoju synergii swoich programów w zakresie badań naukowych i innowacji oraz na usprawnieniu współpracy między programami krajowymi i regionalnymi z korzyścią dla MŚP prowadzących działalność w zakresie badań i rozwoju.

Program Eurostars-2 miał trzy cele:

- Promowanie działań badawczych, które spełniają następujące warunki:
 - działania realizowane są poprzez transnarodową współpracę MŚP prowadzących działalność w zakresie badań i rozwoju między samymi MŚP lub między MŚP a innymi podmiotami łańcucha innowacji (np. uczelniami, organizacjami badawczymi);
 - wyniki działań mają zostać wprowadzone na rynek w ciągu dwóch lat od zakończenia danego działania.
- Zwiększanie dostępności, efektywności i skuteczności finansowania publicznego dla MŚP w Europie poprzez dopasowanie, harmonizację i synchronizację krajowych mechanizmów finansowania istniejących w państwach uczestniczących.
- Promowanie i zwiększanie uczestnictwa MŚP, które nie mają wcześniejszego doświadczenia w badaniach transnarodowych.

Unia Europejska („UE”) uczestniczyła w programie Eurostars-2 na podstawie decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 553/2014/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie udziału Unii w podjętym wspólnie przez kilka państw członkowskich programie badawczo-rozwojowym mającym na celu wsparcie MŚP prowadzących działalność w zakresie badań

i rozwoju¹ („decyzja”). Zgodnie z art. 15 decyzji Komisja Europejska musiała przeprowadzić ocenę końcową programu Eurostars-2 do 31 grudnia 2022 r.

Niniejsze sprawozdanie zawiera ocenę końcową programu Eurostars-2 obejmującą okres od rozpoczęcia programu Eurostars-2 w 2014 r. do marca 2022 r.² Opiera się ono na ocenie śródkresowej programu Eurostars-2 przeprowadzonej w 2017 r.³, zaproszeniu do zgłaszania uwag ogłoszonym we wrześniu 2022 r. oraz dostępnych danych z monitorowania. Etapy realizacji programu Eurostars-2 uwzględniono również w zewnętrznej ocenie *ex post* programu „Horyzont 2020”⁴.

2. KONTEKST I OGÓLNY OPIS PROGRAMU EUROSTARS-2

W programie Eurostars-2 wykorzystano doświadczenia poprzedniego programu Eurostars-1, realizowanego w latach 2008–2013. Program był wówczas finansowany na mocy art. 169 Traktatu WE poprzez uzgodniony wkład UE we wspólny program państw członkowskich i UE.

Celem programu Eurostars-1 było wspieranie transnarodowych, prorynkowych projektów badawczych rozpoczętych i realizowanych przez prowadzące działalność w zakresie badań i rozwoju małe i średnie przedsiębiorstwa, tak aby przedsiębiorstwa te mogły poprawić swoją pozycję konkurencyjną. MŚP prowadzące działalność w tym zakresie były i są uznawane za ważne zainteresowane strony europejskiej gospodarki opartej na wiedzy, która stoi w obliczu globalnej konkurencji. Wyniki oceny końcowej programu Eurostars-1⁵ pokazały, że wsparcie finansowe skutecznie pomogło beneficjentom tego programu w opracowaniu nowych lub ulepszonych produktów i usług, dzięki którym mogli oni poprawić swoją pozycję konkurencyjną, oraz że 88 % przeanalizowanych projektów programu Eurostars-1 skutkowało opracowaniem planowanych innowacji.

Podobnie jak w przypadku programu Eurostars-1, program Eurostars-2 nie dotyczył konkretnego obszaru naukowego ani technologicznego, lecz wspierał transgraniczną współpracę w zakresie badań naukowych i innowacji między MŚP, dużymi przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi i szkołami wyższymi, ze szczególnym naciskiem na kwestię umiędzynarodowienia.

Zgodnie z poprzednią praktyką realizowaną w ramach programu Eurostars-1 jako jednostkę ds. wdrażania programu Eurostars-2 wyznaczono sekretariat sieci Eureka. Sekretariat ten

¹ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 553/2014/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie udziału Unii w podjętym wspólnie przez kilka państw członkowskich programie badawczo-rozwojowym mającym na celu wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie badań i rozwoju (Tekst mający znaczenie dla EOG) (europa.eu).

² Chociaż w ramach programu nie przewiduje się już kolejnych zaproszeń, wspierane projekty i wypłacanie powiązanych płatności uzupełniających będą kontynuowane do 2025 r.

³ Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Badań Naukowych i Innowacji, Shaton, M., Pando, E., Vicini, I. et al., *Interim evaluation of the Eurostars-2 Joint Programme [Ocena śródkresowa wspólnego programu Eurostars-2]*, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2017, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/357102>.

⁴ Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Badań Naukowych i Innowacji, *Eurostars-2 final evaluation – Evaluation study of the European Framework Programmes for Research and Innovation for an innovative Europe [Ocena końcowa programu Eurostars-2 – badanie oceniające europejskie programy ramowe w zakresie badań naukowych i innowacji na rzecz innowacyjnej Europy]*, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2023, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/333838>.

⁵ COM(2015) 479 – Ocena końcowa wspólnego programu Eurostars (2008–2013).

utworzono jako biuro operacyjne sieci Eureka – inicjatywy międzyrządowej ustanowionej w 1985 r. w celu propagowania współpracy w dziedzinie badań przemysłowych⁶.

Wkład finansowy UE na rzecz programu Eurostars-2 z budżetu programu „Horyzont 2020” ustalono na poziomie 287 mln EUR. W przypadku każdego projektu programu Eurostars-2 podstawa finansowania uwzględniała stały podział między wkładem krajowym a wkładem UE, zgodnie z decyzją.

Zgodnie z decyzją zadania sekretariatu sieci Eureka związane z wdrażaniem programu Eurostars-2 obejmowały:

- opracowanie rocznego budżetu na zaproszenia i ich centralną organizację (np. sprawdzenie kwalifikowalności, ocenę i ustalenie rankingu wniosków);
- gromadzenie informacji od krajowych organów finansujących („NFB”) na potrzeby przekazywania wkładu Unii;
- działania promocyjne;
- składanie grupie wysokiego szczebla ds. programu Eurostars-2⁷ oraz Komisji sprawozdań na temat programu Eurostars-2.

Ocena śródkresowa programu Eurostars-2 przeprowadzona w 2017 r. stanowiła podstawę oceny skutków następnej inicjatywy (tj. „Partnerstwo europejskie na rzecz innowacyjnych MŚP”) wspieranej w ramach programu „Horyzont Europa”. W ocenie podkreślono, że główne korzyści płynące z programu Eurostars wynikają z niszowych cech programu, takich jak podejście oddolne, silny wymiar transnarodowy, podział pracy między strukturą centralną a strukturami zdecentralizowanymi krajowych organów finansujących. Program umożliwia również beneficjentom wprowadzanie nowych produktów w ciągu dwóch lat od zakończenia projektów i pozwala MŚP na uzyskanie środków finansowych bez wcześniejszego doświadczenia w transnarodowej współpracy w zakresie badań naukowych i innowacji.

Z drugiej strony w ocenie śródkresowej wskazano, że ze względu na zdecentralizowaną strukturę czas oczekiwania na przyznanie dotacji był wysoce zróżnicowany, a brak synchronizacji procedur często utrudniał sprawne wdrażanie programu. Niewielka liczba aktywnych państw uczestniczących i nierównomierna koncentracja⁸ beneficjentów w tych państwach ograniczyły wpływ programu. Pojawił się pewien poziom niepewności, jeśli chodzi o uzyskanie finansowania na wybrane projekty, w sytuacji gdy wkłady państw uczestniczących wykorzystano na realizację innych projektów.

3. USTALENIA Z OCENY KOŃCOWEJ ORAZ UWAGI

3.1 Metodyka oceny i ograniczenia

⁶ [Strona główna – Eureka \(eurekanetwork.org\)](http://eurekanetwork.org).

⁷ Grupa wysokiego szczebla ds. programu Eurostars-2 jest organem odpowiedzialnym za nadzorowanie wdrażania wspólnego programu Eurostars-2, a w szczególności za zatwierdzanie procedur operacyjnych dotyczących prowadzenia wspólnego programu Eurostars-2, zatwierdzanie planowania zaproszeń i ich budżetu oraz zatwierdzanie listy rankingowej projektów programu Eurostars-2, które mają być sfinansowane.

⁸ Ponad połowa wszystkich uczestniczących MŚP prowadzących działalność w zakresie badań i rozwoju to przedsiębiorstwa pochodzące z dziewięciu państw uczestniczących: Niemiec, Niderlandów, Zjednoczonego Królestwa, Francji, Hiszpanii, Danii, Szwajcarii, Szwecji i Norwegii.

Ocena końcowa programu Eurostars-2 opiera się na ustaleniach z badania zewnętrznego, które obejmuje dwie analizy przykładów, z wykorzystaniem danych zgromadzonych w drodze ankiet i około 30 wywiadów z uczestnikami programu i szerszą gamą zainteresowanych stron (w tym beneficjentami, krajowymi organami finansującymi, sekretariatem sieci Eureka i służbami Komisji), uzupełnionych informacjami statystycznymi na temat programu Eurostars-2 dostarczonymi przez sekretariat sieci Eureka. Na zaproszenie do zgłaszania uwag opublikowane we wrześniu 2022 r. odpowiedziały 62 podmioty z dziewięciu różnych państw, potwierdzając w dużej mierze wnioski z wywiadów przeprowadzonych z zainteresowanymi stronami.

Zgromadzone dane z monitorowania obejmują m.in. dane dotyczące liczby wniosków w odniesieniu do każdego terminu naboru, krajów pochodzenia wnioskodawców, liczby finansowanych projektów w odniesieniu do każdego terminu naboru, całkowitego budżetu na realizację projektów w odniesieniu do każdego terminu naboru, składu konsorcjum na okres finansowania 2014–2020, wszystkich zatwierdzonych projektów programu Eurostars-2, budżetu przeznaczonego dla każdego państwa uczestniczącego i kraju partnerskiego w odniesieniu do każdego terminu naboru oraz zadeklarowanego wkładu UE, czasu potrzebnego do zawarcia umowy w podziale na kraje w odniesieniu do terminów naboru 1–15, a także dane ze sprawozdań rocznych w sprawie programu Eurostars-2 za lata 2014–2021.

Z uwagi na to, że w momencie przeprowadzania oceny około połowę projektów programu Eurostars-2 nadal realizowano, spostrzeżenia ze sprawozdań końcowych sformułowano głównie na podstawie terminów naboru 1–5, które zostały zakończone.

Z powodu braku bardziej szczegółowych informacji i danych na temat końcowych wyników oraz skutków projektów programu Eurostars-2 w przedmiotowej ocenie końcowej uwzględniono głównie spostrzeżenia z wywiadów i badań źródeł wtórnych, co zapewnia jedynie ograniczone informacje o rzeczywistych wynikach i skutkach. Chociaż sekretariat sieci Eureka zmienił swój system monitorowania w odpowiedzi na ocenę śródkresową (2017 r.), w której odnotowano niewystarczającą dokładność i brak aktualnych informacji w bazie danych sekretariatu sieci Eureka, w czasie oceny końcowej (2022 r.) nie można było jeszcze stwierdzić – w szczególności ze względu na zmiany zachodzące w systemie informatycznym sekretariatu sieci Eureka – czy nowy system monitorowania poprawił terminowość i dostępność danych.

Oczekuje się jednak, że zmiany w systemach informatycznych, wymiana pracowników i jaśniejsze wytyczne w umowie dotyczącej projektu poprawią sytuację w programie będącym następcą Eurostars-2, podlegającym obowiązkowi sprawozdawczym związanym ze współfinansowanymi partnerstwami w ramach programu „Horyzont Europa”, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu.

Bardziej szczegółowe informacje na temat oceny przedstawiono w dokumencie roboczym służb Komisji towarzyszącym niniejszemu sprawozdaniu⁹.

3.2 Ustalenia z oceny końcowej

⁹ SWD(2024) 470.

W oparciu o ograniczone dostępne dane kluczowe ustalenia z oceny końcowej programu Eurostars-2 zgodnie z kryteriami oceny lepszego stanowienia prawa¹⁰ są następujące:

Efektywność wdrażania

W okresie od 2014 r. do końca 2021 r. ogłoszono 15 wspólnych zaproszeń (co najmniej dwa razy w roku), które przyciągnęły 5 891 wniosków dotyczących projektów. Liczba projektów, które otrzymały finansowanie, wyniosła 1 546. Głównymi beneficjentami programu Eurostars-2 były MŚP prowadzące działalność w zakresie badań i rozwoju (66 %)¹¹, z których 30 % nie miało wcześniejszego doświadczenia we współpracy międzynarodowej przed wzięciem udziału w programie Eurostars-2. Był to atrakcyjny program finansowania o wysokim wskaźniku powodzenia (27 %) dla MŚP, przy czym wiele z nich po raz pierwszy ubiegało się o finansowanie unijne, a nie z krajowych lub regionalnych programów finansowania.

Program Eurostars-2 **funkcjonuje sprawnie** i nie odnotowano opóźnień w realizacji rocznych planów prac i zaproszeń. Wyjątkowość tego programu wynika z finansowania transnarodowych projektów współpracy kierowanych przez MŚP prowadzące działalność w zakresie badań i rozwoju. W porównaniu z programem Eurostars-1 jeszcze bardziej zharmonizowano krajowe zasady finansowania i przyspieszono procedury administracyjne. Przykładowo znacznie skrócono czas oczekiwania na zawarcie umowy na etapie realizacji programu Eurostars-2 i czas ten wynosi obecnie średnio 6,6 miesiąca. Nadal istnieją jednak znaczne różnice między państwami uczestniczącymi. Członkowie konsorcjum ubiegający się o udział w danym projekcie podlegali różnym zasadom składania wniosków w zależności od kraju pochodzenia, a przyznanie dotacji było uzależnione od dostępności finansowania krajowego. Ponadto, nawet jeśli scentralizowany **proces oceny** wniosków uznaje się za dobrze zorganizowany, wnioskodawcy czasami krytykują go również za brak przejrzystości. Skomplikowane procesy składania wniosków mogą – zdaniem respondentów – wiązać się z koniecznością skorzystania z usług przedsiębiorstw zewnętrznych, które pomogą w procesie składania wniosków i sporządzą faktyczny wniosek projektowy.

Jeśli chodzi o łączne **środki publiczne** na lata 2014–2020, na program Eurostars-2 przeznaczono ogółem kwotę 1,14 mld EUR z rocznych planów prac. Wkład UE na rzecz finansowania projektów wyniósł 287 mln EUR (33,3 %), a pozostałe 856 mln EUR (66,6 %) zapewniły państwa uczestniczące w programie Eurostars-2 z krajowych zasobów finansowych. Środków finansowych nie wykorzystano jednak w pełni, ponieważ wyniki oceny nie odpowiadały dostępnemu finansowaniu krajowemu przeznaczonemu na każde zaproszenie. Z ograniczonych dostępnych danych wynika, że istnieje znaczna rozbieżność między wcześniejszymi środkami publicznymi a faktycznym przyznaniem finansowania. Zostało to w pewnym stopniu złagodzone dzięki ogłoszeniu w związku z pandemią COVID-19 dodatkowego zaproszenia obejmującego niewykorzystane środki finansowe. W następstwie tego dodatkowego zaproszenia samo niepełne wykorzystanie środków przez Unię wyniosło 31,4 mln EUR w całym okresie trwania programu, co stanowi 10,9 % zobowiązania UE.

¹⁰ https://commission.europa.eu/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation/better-regulation-guidelines-and-toolbox/better-regulation-toolbox_pl

¹¹ Pozostała część finansowania trafiła do innych zainteresowanych stron, takich jak organizacje badawczo-technologiczne.

Kwoty dotacji przyznane przez 33 państwa uczestniczące i cztery kraje dodatkowe partnerskie spoza UE różniły się znacznie w zależności od państwa. Najwyższe kwoty dotacji przyznały Niemcy (112 mln EUR), Niderlandy (102 mln EUR) i Francja (74 mln EUR), podczas gdy Grecja nie przyznała żadnych dotacji. Pięć państw (Niemcy, Niderlandy, Francja, Szwecja i Norwegia) i cztery kraje partnerskie spoza UE¹² zapewniły niemal połowę łącznych krajowych środków budżetowych (około 49 %). Jak wskazano w studium przypadku dotyczącym zróżnicowanego uczestnictwa, ze względu na strukturę programu istnieje silna korelacja między przydziałem środków budżetowych a udziałem na szczeblu krajowym. Ponadto, chociaż niektóre państwa uczestniczące oferowały usługi wsparcia i działania promocyjne, które zwiększyły krajową widoczność programu Eurostars-2 na szczeblu krajowym, inne krajowe organy finansujące nie dysponowały zasobami finansowymi i ludzkimi niezbędnymi do promowania programu na tym szczeblu, co doprowadziło do nierównego poziomu widoczności programu Eurostars-2 we wszystkich państwach uczestniczących. Jednym z głównych niedociągnięć wskazanych w ocenie śródkresowej była również niepewność co do uzyskania finansowania na realizację wybranych projektów, w sytuacji gdy wkłady państw uczestniczących wykorzystano na realizację wyżej ocenionych projektów. Ze względu na brak informacji i danych przekazanych na potrzeby oceny końcowej nie można było w pełni zbadać tego aspektu. Ponieważ jednak proces wyboru na potrzeby partnerstwa nie zmienił się od czasu przeprowadzenia oceny śródkresowej, nie można wykluczyć, że problem ten występował w całym okresie trwania programu Eurostars-2.

W ocenie zewnętrznej podkreślono rolę, jaką w pomyślnej realizacji programu odgrywa **sekretariat sieci Eureka** ze względu na jego rozbudowaną, międzynarodową sieć i bazę ekspertów dysponujących szeroką wiedzą w różnych dziedzinach technologicznych. Do czasu przeprowadzenia oceny sekretariat sieci Eureka nie dostarczył jednak bardziej szczegółowych informacji dotyczących monitorowania i składania sprawozdań na temat wyników projektów, które pozwoliłyby w pełni ocenić efekty programu lub skuteczność jego realizacji.

Skuteczność i wpływ

Program opierał się na podejściu oddolnym, bez wcześniej określonego ukierunkowania tematycznego lub technologicznego. W rezultacie wspierane projekty objęły różne obszary technologiczne. Duży nacisk położono na nauki i technologie biologiczne (35 % projektów), a następnie na technologie elektroniczne, informatyczne i telekomunikacyjne (22 % projektów).

W oparciu o dostępne informacje wydaje się, że program Eurostars-2 miał pozytywne oddziaływanie. Ponieważ w czasie przeprowadzania oceny nadal realizowano około połowę projektów, a system monitorowania i sprawozdawczości nie pozwalał na właściwe śledzenie wyników, **nie jest możliwe wyciągnięcie szczegółowych wniosków na temat ostatecznych wyników projektów i ich wpływu.** Ogólnie rzecz biorąc, MŚP będące beneficjentami zgłosiły, że z powodzeniem opracowały nowe patenty i prototypy oraz otrzymały inwestycje prywatne po zakończeniu projektu. Najczęściej komercjalizowane wyniki to produkty (53 %), a następnie usługi (28 %) i procesy (19 %). Wyniki projektów komercjalizowano głównie w Europie, a następnie w Ameryce Północnej i Azji.

Adekwatność i spójność

¹² Szwajcaria, Korea Południowa, Kanada i Republika Południowej Afryki.

W oparciu o dostępne informacje oraz wkład kilku beneficjentów i zainteresowanych stron w ocenę zewnętrzną program Eurostars-2 uznaje się za **adekwatny** program wsparcia dla MŚP w ramach europejskiej przestrzeni badawczej, który umożliwia różnego rodzaju organizacjom współpracę z partnerami międzynarodowymi w oparciu o finansowanie krajowe zapewniane przez ich krajowe organy finansujące jako krajowe instytucje kontaktowe. Dla MŚP program Eurostars-2 oznaczał istotną możliwość rozpoczęcia pierwszej międzynarodowej współpracy. Program Eurostars-2 oferował możliwość zacieśnienia stosunków z partnerami konsorcjum, a także odkrycia oraz dotarcia do nowych rynków międzynarodowych i kontaktów. MŚP, które dysponują jedynie ograniczonymi zasobami w zakresie badań naukowych i rozwoju, zyskały w ramach tego programu możliwość współpracy z innymi przedsiębiorstwami oraz rozwijania nowej własności intelektualnej i wykorzystywania umiejętności niebędących do ich dyspozycji w państwach, w których mają siedziby.

Zainteresowane strony, z którymi przeprowadzono wywiady, postrzegały program Eurostars-2 jako adekwatny program wsparcia mający na celu zaradzenie istniejącym niedoskonałościom rynku związanym z brakiem zdolności innowacji MŚP ze względu na stopień podejmowania ryzyka i potrzebne zasoby. W tym kontekście wsparcie z programu Eurostars-2 było istotne dla MŚP w celu dalszego rozwoju ich innowacyjnych produktów, procesów i/ lub usług za pośrednictwem transnarodowej wymiany wiedzy. Program ten oferował możliwość zainicjowania opartego na współpracy procesu uczenia się z odnoszącymi sukcesy partnerami międzynarodowymi, który nie byłby dostępny na szczeblu regionalnym ani krajowym. Beneficjenci, z którymi przeprowadzono wywiady, podkreślili, że kwota dotacji była również zasadniczo wyższa niż kwota przyznawana na szczeblu krajowym lub regionalnym na realizację podobnych działań.

4. WNIOSKI

Grupa docelowa i zakres programu

W oparciu o dostępne dane program Eurostars-2 uznaje się za adekwatny program wsparcia dla MŚP w opracowaniu nowych i innowacyjnych produktów, procesów i usług, dzięki czemu MŚP nieorientowane w dziedzinie finansowania międzynarodowego mogą zdobyć pierwsze doświadczenia we współpracy z partnerami spoza ich kraju. Otwartość technologiczną i podejście oddolne postrzega się jako jedne z głównych korzyści płynących z programu. Otwartość geograficzna i możliwość współpracy z organizacjami partnerskimi z szerokiego grona 33 państw uczestniczących i czterech dodatkowych krajów partnerskich spoza UE stanowią jedną z wartości dodanych programu Eurostars-2 w porównaniu z regionalnymi lub krajowymi programami finansowania, które często mają również niższe stawki finansowania. Rosnąca liczba wniosków w kontekście 15 terminów naboru wskazuje na istniejące znaczenie powyższego programu dla grup docelowych.

Zarządzanie i kierownictwo

Między państwami uczestniczącymi i krajami partnerskimi występują znaczne różnice we wskaźnikach składania wniosków i uczestnictwa. Niemal połowę łącznych krajowych środków budżetowych zapewniło pięć państw uczestniczących i cztery kraje partnerskie spoza UE. Wynika to w dużej mierze z koncepcji programu, co oznacza, że budżet przyznany na szczeblu krajowym jest silnym wyznacznikiem liczby projektów finansowanych z udziałem beneficjentów z danego państwa. Najwięcej uczestników jest z państw, które

wnoszą największy wkład. Pomimo wysokiego wskaźnika powodzenia wynoszącego 27 % nie wykorzystano w pełni środków finansowych, ponieważ wyniki oceny nie odpowiadały dostępnemu finansowaniu krajowemu przeznaczonemu na każde zaproszenie, a w celu wykorzystania tych środków ogłoszono dodatkowe zaproszenie. Ogólnie rzecz biorąc, ustalenia z oceny końcowej wskazują, że zarządzanie programem Eurostars-2 przez sekretariat sieci Eureka stanowi złożoną, lecz odpowiednią strukturę zarządzania wraz z krajowymi organami finansującymi, która jest dostosowana do potrzeb programu Eurostars-2.

Rezultaty i wyniki projektów programu Eurostars-2

Ze względu na brak bardziej szczegółowych informacji na temat ostatecznych wyników i wpływu projektów programu Eurostars-2 w momencie przeprowadzania oceny końcowej w ocenie tej uwzględnia się jedynie spostrzeżenia z wywiadów, badań źródeł wtórnych i ograniczonej liczby sprawozdań dotyczących wpływu na rynek. Oczekuje się, że zmiany w systemach informatycznych, wymiana pracowników i jaśniejsze wytyczne w umowie dotyczącej projektu poprawią sytuację w programie będącym następcą programu Eurostars-2, podlegającym obowiązkom sprawozdawczym związanym ze współfinansowanymi partnerstwami w ramach programu „Horyzont Europa”, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu. Jeśli chodzi o realizację projektu i jego wyniki, na podstawie ograniczonej liczby wywiadów z beneficjentami można stwierdzić, że wydaje się, iż uczestnicy projektów programu Eurostars-2 z powodzeniem opracowują nowe procesy, produkty lub usługi i otrzymują inwestycje prywatne po zakończeniu projektu.